

wiadomości wydziałowe

wydział
artystyczny |Instytut Sztuk Pięknych



GALERIA grafiki
Biblioteki Sztuki

W styczniu 2008 r. w Galerii Grafiki Wydziału Artystycznego przy ul. Wiśniowej 10 odbędzie się wystawa Jerzego Hejnowicza i wykład towarzyszący wystawie. O terminie powiadomimy w oddzielnych zaproszeniach.

Janina Wallis

....Katedra Sztuki i Kultury Plastycznej

Galeria Miejska Arsenał, Poznań
10 -29 sierpień 2007 r.
Kurator: Magdalena Gryska

KOLEKCJA STAREJ WINIARNI
www.starawiniarnia.art.pl

Galeria Stara Winiarnia w Zielonej Górze została powołana przez Magdalenę Gryskę i Zenona Polusa w roku 2003. Oboje są pracownikami Katedry Sztuki i Kultury Plastycznej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Działalność i program Galerii nawiązuje do dwóch tradycji; z jednej strony, poprzez nazwę do przemysłu winiarskiego od lat kojarzonego w Polsce z Zieloną Górą oraz do zakorzenionych tu tradycji wystawienniczych dotyczących ogólnie pojętych zjawisk sztuki współczesnej. W związku z tym program galerii można określić jako kontynuację tych idei artystycznych, które stanowiły istotę działania Biennale Złotego Grona w latach 70-tych i Biennale Sztuki Nowej w latach 80-tych i 90-tych. Galeria nie ma

określonych preferencji programowych służy raczej artystom, tak, aby ich idee tworząc aktualny obraz sztuki kształtowały istotne dla niej wartości.

Wszelkie formy aktywności artystycznej, spotkania i dyskusje doprowadziły do zbudowania własnego kapitału symbolicznego, o tyle silnego, że pozwolił on na ewolucję miejsca.(...) *Stara Winiarnia* stała się obszarem dyskusji wokół malarstwa i malarskości zarówno tej rozumianej i interpretowanej w sposób tradycyjny, ale również będącej wynikiem wszelkich eksperymentów artystycznych. Jest to miejsce cenne ze względu na żywe pole polemiki między artystami różnych środowisk i różnego pokolenia, ale również jest cenna z innego powodu, wydobywa i konfrontuje artystów działających w samej Zielonej Górze. Pozwoliło to na skonsolidowanie środowiska, które przez pewien czas ulegało rozproszeniu. Jest to miejsce cenne na mapie artystycznej miasta również dla tego, że *galeria daje możliwość bycia świadkiem, bycia obok, bycia widzem, obserwatorem, który przeżywa i ocenia odrębnie każdą sytuację – prezentację czy pokaz.* (fragm. Tekstu do katalogu Konrad Schiller)

Wystawa *Kolekcja Starej Winiarni* odnosi się do rozma-



itych działań na polu sztuki, poszerza zakres działania w sferze malarskiej, obok nowych mediów zmierza ku intermedialności. Wystawa ta jest próbą podsumowania zjawisk jakie miały miejsce w przestrzeniach Galerii.

Kolekcja zgromadzona w Galerii Arsenał w Poznaniu zawiera obok niespotykanych przedmiotów, przedmioty wyrafinowane, obok malarstwa obiekty malarskie.

Kolekcja, to jak wiadomo, zespół przedmiotów naturalnych lub wytworów działalności ludzkiej, utrzymywanych czasowo lub trwale poza obszarem czynności gospodarczych, poddanych szczególnej opiece w miejscu zamkniętym i wystawionych do oglądania. Kolekcja ta nie ma swojego miejsca stałego pobytu, może istnieć tylko w miejscach czasowo użyczonych, w których może przeżyć swoje chwile świetności, dać się oglądać, by potem zasnąć w magazynach.

Obecnie wystawa jest prezentowana w Galerii Wieża Ciśnień w Koninie, a w grudniu zostanie pokazana w Galerii BWA w Gorzowie Wlkp. Wystawie towarzyszy obszerny, dwujęzyczny katalog stanowiący dokumentację zjawisk które miały miejsce w Galerii Stara Winiarnia w Zielonej Górze

Uczestnicy wystawy;

Robert Bartoszek, Andrzej Bembenek, Radosław Czarkowski,

Małgorzata Dobrzyniecka - Kojder,

Rafał Grzelichowski, Magdalena Gryska, Palina Komorowska-Birger, Adam Molenda

Igor Myszkiewicz, Adam Olejniczak, Daniel Perełkiewicz,

Katarzyna Podgórska - Glonti, Zenon Polus,

Przemysław Przepióra, Marcin Raba, Arkadiusz Ruchowski,

Wacław Serdeczny, Ireneusz Solarek, Marian Stępak.

Magdalena Gryska autorka ok. 10 wystaw indywidualnych, brała udział w ok. 40 wystawach zbiorowych. Współorganizator ogólnopolskiej wystawy *Tydzień Młodej Sztuki*, Poznań (1992). Kurator wystaw, w tym m.in., ogólnopolskiej wystawy malarstwa; *Sztuka beze mnie nie ma sensu* (2003), redaktor graficzny pisma Literacko-Kulturalnego Pro Libris, prowadzi Pracownię Malarstwa w Katedrze Sztuki (Wydział Artystyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego). Członek ZPAP. W latach 1992-1994 prowadziła Galerię *Pracownia Zastępcza* w Poznaniu, w latach 1996-1999 była kierownikiem Galerii *GI* przy IWP w Zielonej Górze. Zajmuje się malarstwem, obiektem malarskim i rysunkiem.

Zenon Polus autor ok. 15 wystaw indywidualnych, brał udział w ok. 50 wystawach zbiorowych. Kurator wystaw, prowadzi Pracownię Rysunku i Intermediów w Katedrze Sztuki (Wydział Artystyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego). W latach 1985-1996 organizator i kurator *Biennale Sztuki Nowej*, Zielona Góra. Kurator międzynarodowego projektu artystycznego Cottbus – Zielona Góra; *Odcinek*. Zajmuje się instalacją, obiektem, rysunkiem, architekturą monumentalną.

MG

Kolekcja Starej Winiarni

Wystawy zbiorowe ukazując jedynie niewielki wycinek twórczości poszczególnych artystów, mogą wywoływać wrażenie niedosytu. Prezentacja dwóch lub trzech realizacji nie daje wystarczającego obrazu drogi twórczej. Natomiast zaletą wystaw zbiorowych jest możliwość konfrontacji różnych postaw artystycznych i zapoznanie się z aktualnymi nurtami w sztuce.

Zaprezentowana w poznańskim *Arsenale* wystawa *Kolekcja Starej Winiarni* była pokazem szczególnym. Ekspozycja obejmowała twórczość artystów różnych środowisk twórczych z wielu miast Polski, którzy wcześniej mieli swoje wystawy w *Galarii Stara Winiarnia*, w Zielonej Górze. Poznański przegląd stał się okazją do pokazu najnowszych dokonań polskich artystów i jednocześnie ukazywał dorobek zielonogórskiej galerii. Waż-



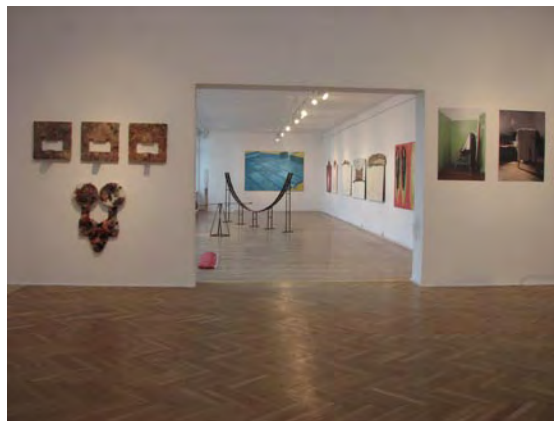
nym dopełnieniem projektu był bogato ilustrowany katalog, w którym obok prac z bieżącej wystawy zamieszczono zdjęcia z wernisaży i pokazów multimedialnych, archiwizujące pięcioletnią działalność *Starej Winiarni*. Dzięki temu widzowie mogli zapoznać się zarówno z aktualnymi poszukiwaniami artystycznymi (wielu z twórców przygotowało nowe dzieła), jak również zobaczyć je w szerszej perspektywie wcześniejszych dokonań. Kuratorka wystawy Magdalena Gryśka, sama będąc artystką, doskonale orientuje się w oczekiwaniach i potrzebach zarówno twórców jak i odbiorców sztuki współczesnej. Zaproponowała kolekcję różnorodną, ukazującą wielość poszukiwań w plastyce współczesnej, a jednocześnie spójną, bo zawężoną do tradycyjnych dziedzin sztuki i opartą na wysokim poziomie artystycznym prac. Na wystawie można było wyróżnić kilka nurtów będących ciekawą interpretacją rzeczywistości, próbą analizy struktur czysto plastycznych lub satyrycznym komentarzem autorskim.

Tendencja podkreślająca realność przedmiotu w sztuce pojawiła się wyraźnie w twórczości dwóch artystów. Dyptyk **Mariana Stępaka**, w którym tworzywem były dekoracyjne tkaniny i sztuczne kwiaty łączone z malowanymi odręcznie kształtami, to kompozycja budowana na kształt ołtarza, uwznioślającego przedmioty codzienne. Natomiast formę poliptyków przyjęły, malowane na podobieństwo ozdobnych materii, kompozycje **Daniela Perelkiewicza**, w których zwyczajny obiekt, jak na przykład bilet kolejowy w pracy zatytułowanej *Tam i z powrotem*, stał się wzorem do stworzenia wielowarstwowego układu.

Refleksyjną kontemplację rzeczywistości można było odnaleźć w błękitnych obrazach basenów Magdaleny Gryśki, a także w Pejzażach otwartych Arkadiusza Ruchomskiego, w których naturalne fragmenty drewna zestawione z pokrytymi farbą płótnami wywoływały skojarzenia z prawdziwymi krajobrazami. Nurt medytacji nad powszedniością widoczny był w fotografiach Katarzyny Podgórskiej – Glonti, ukazujących niezwykłość zupełnie niepozornych ujęć umeblowanego pokoju. Natomiast Paulina Komorowska – Birger podwieszoną u sufitu siatkę ze szklanych nitki wypełniła zdjęciami, zaproszeniami i zapisanymi na kartkach sentencjami, zamyszkując tym samym w Szklanej pułapce ślady prywatnej codzienności. Formalnie odległe od rzeczywistości, a jednak ściśle z nią związane, wielkoformatowe kompozycje Ireneusza Solarka pod tytułem *Zapis*, to próba poszukiwania natury rzeczy w oparciu o autentyczne scenopisy do spektakli autorstwa artysty.

Ascetyczne, budowane z płaszczyzn fizeliny układy geometrycznych kształtów Małgorzaty Dobrzyńskiej-Kojder wpisują się w trend, w którym uwaga skupia się na konstrukcji formy. W podobnym kierunku zmierzają obrazy Adama Molendy, sposobem aranżacji przypominające pulpity sterownicze tytułowego Statku Kosmicznego. Autor prac jest zdania, że dzięki abstrakcji geometrycznej można wyrazić to co irracjonalne i metafizyczne. Zestawiane z syntetycznymi płaszczyznami niewielkie obiekty przypominające zabawki, pojawiając się w kompozycjach Roberta Bartosza, nie pozbawiają malarskich układów precyzyjnej konstrukcji.

Motyw zabawy, gry lub groteski można było odnaleźć w twórczości kilku artystów. Wielkie mi to halo Zenona Polusa IV to projekt realizowany przez artystę od kilku lat. Ogromne, gipsowe formy, niczym powiększona układanka, prowokują widza do stawiania pytań o wartość ludzkich poczynań i do próby wirtualnego stworzenia



własnego Halo. Niczym przeniesione z wyobrazonego placu zabaw, prace Adama Olejniczaka również zachęcały widzów do aktywności. Możliwość wprawieniu w ruch zbudowanych z regularnych i ażurowych form obiektów rzeźbiarskich, dawała sposobność odkrycia nowych perspektyw tkwiących zarówno w dziele jak i psychice odbiorców. Natomiast mroczną stroną tego nurtu reprezentowała twórczość Igora Myszkiewicza, w którego grafikach złożone z drobnych elementów groteskowe postacie i stwory zestawiono z płaskim, czarnym tłem. Tajemnicza wizja artysty przywoływała na myśl budzące grozę azteckie rytuały.

Wystawa w Arsenale stała się pretekstem nie tylko do pokazu twórczości artystów, ale również do podsumowania działalności galerii. Poznańska ekspozycja ukazała wyraźny kierunek wytyczony przez współtwórców *Starej Winiarni*. Zmierzają on do propagowania i próby zdefiniowania często niełatwej sztuki współczesnej, aktywizacji oraz zaspokajania potrzeby konfrontacji w środowisku twórczym, a także ukształtowania czynnego i świadomego zmian zachodzących w kulturze odbiorcy. Działalność galerii to również wyraz chęci dzielenia się z innymi ludźmi tym, co według jej organizatorów najcenniejsze – prawdziwą sztuką tworzoną z pasją, o wysmakowanej i dopracowanej technicznie formie oraz ważkiej treści. O tym, co mają do zaoferowania samym artystom, Magdalena Gryśka i Zenon Polus piszą na stronie www.starawiniarnia.art.pl: *W galerii każdy twórca jest szczególny, jest swego rodzaju mistrzem ceremonii, królem i głosem świata. Galeria oddana artysty staje się na chwilę Jego wyspą, domem, rządzi się swoimi prawami, my zaś stoimy obok czekając na rozstrzygnięcie.*

Ewa Wojtyńskiak-Dębińska

ZDJĘCIA Z GALERII - FOT. MAGDALENA GRYSKA